

психологічних особливостей, які можуть сигналізувати про наявність суїцидальних тенденцій. Такі як: часта зміна інтересів, схильність до лабільності настрою, розратованість, швидка втомлюваність, іпохондрія. Вони більш підозрілі і вважають, що обговорення їх проблем немає сенсу, так як, на їх думку, ніхто їх не розуміє і не зможе допомогти. Крім того вони більш домінантні ніж інші, експресивні, менш врівноважені, дратівливі, їх агресивність, як спонтанна так і реактивна виражена більш, ніж у юнаків не схильних до суїциду.

У своїй роботі ми проаналізували особистісні фактори юнаків схильних до суїциду. Завданням психолога є діагностика та профілактика суїцидальності. За допомогою методик, які ми використали, можливо виділити групу ризику та розпочати корекцію виявлених відхилень.

Література:

1. Вашека Т.В. Профілактика самогубства серед підлітків: методика для вимірювання суїцидальної поведінки. // Практична психологія та соціальна робота; - 2005. - №4. – с. 53-57.
2. Моховиков А.Н. Телефонное консультирование. - М.: Смысл, 2001. - 494с.

ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОВЕДІНКИ ЛЮДИНИ В НАТОВПІ

Доп. - Філоненко С., СумДУ
Наук. кер - канд.психол.наук, доц. Кузікова С.Б

Дотепер залишається важливим та цікавим питання про зміну поведінки людини в натовпі і про особливості поведінки натовпу.

Проаналізуємо індивідуально-психологічні особливості людини в натовпі:

- Дякуючи чисельності, усвідомленість нездоланної сили дозволяє індивіду піддатися таким інстинктам, котрим він

ніколи не дасть волю, коли буває один. Відчуття відповідальності, яке завжди стримує окремих індивідів, зникає в натовпі. Натовп анонімний. Тут особистість розчиняється. Тут немає імен та соціальних статусів. Тут є тільки «громадянин в капелюсі», «жінка з торбинкою» і т.д. Мені здається, це виникає через те, що серед великої кількості людей, особа не боїться, що її впізнають. В такому скупченні навряд чи хто помітить, що зробить окрема людина, ніколи не зможе притягнути до відповідальності. «Натовп, - як писав Лебон, - стає анонімним і в силу цього безвідповідальним».

- В натовпі різко підсилюється дія механізму соціально-психологічного зараження. Діючи під впливом соціально-психологічного зараження, індивід легко приносить в жертву свої особисті та колективні інтереси. Схожа поведінка, однак, суперечить людській природі, і тому людина здатна на неї лише тоді, коли вона є частинкою натовпу. В натовпі у людини чисто фізично не вистачає часу зупинитися і хоча б трошки поміркувати про те, що вона все-таки робить. Тому людина дивиться тільки на подібних собі і не знаходить нічого розумнішого ніж повторювати за ними.

- В натовпі підсилюється дія механізму переконання лідерами та взаємного переконання людей. Лише деякі мають достатньо сильну психіку, щоб протистояти цьому впливу. Але маси здатні під впливом переконання на вчинки вищого порядку: зречення, безкорисність, відданість ідеалу. Зазвичай у індивіда власна користь є дуже сильною, майже єдиною пружиною що спонукає до дії, а у мас вона дуже рідко виступає на передній план. Тут можна сказати про облагороджуючу дію маси на індивіда.

З вищесказаного випливають механізми керування натовпом:

- керувати має харизматична особистість з власною ідеєю.
- натовп повинен бути спрямований на дії.

Для того, щоб захиститися від зовнішнього впливу,

людина повинна усвідомлювати свої почуття та свої дії, відповідати за них. Тільки тоді вона залишиться сама собою.

МОЖЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ВІД МАНІПУЛЮВАННЯ У СПІЛКУВАННІ

Доп. - Соловйова О., СумДУ

Наук. кер. - канд.психол.наук, доц. Кузікова С.Б.

Кожен знає про те, що в світі існує маніпуляція . Зустрічається вона набагато частіше, ніж людина може припустити. Всі відомі форми масової культури - складають незвичайно різноманітний апарат обробки свідомості.

Під маніпуляцією розуміють приховану від адресата спонуку до зміни його ставлення до чого-небудь, ухвалення рішень і виконання дій, необхідних для досягнення маніпулятором власних цілей. Обов'язковою умовою маніпуляції є збереження адресатом ілюзії самостійності ухвалення рішень, а не «наведення» їх ззовні. При цьому адресат визнає себе відповідальним за свої вчинки.

Оскільки маніпуляція найчастіше буває прихована, наявність загрози адресатом сприймається в основному неусвідомлено, так само і захисні дії не сприймаються свідомістю, а у випадках, коли вони помічаються, їм знаходяться цілком природні пояснення.

Захист від маніпуляції – це, в першу чергу, захист цілісності особистості, знищення структур, які працюють на користь маніпулятора. Існує велика кількість способів уберегтися від маніпуляцій, але всі вони складаються з переплетення шести, так званих, базових захисних настанов. А саме: відхід, вигнання, блокування, управління, завмирання і ігнорування.

В основному боротьба між маніпулятором і адресатом відбувається за контроль над автоматизмами (психологічні процеси, що становлять механізми маніпулятивного впливу). Найважливіше завдання для адресата на цьому рівні - не